

ASOCIJATIVNE
KARTE

U
POUČAVANJU

UČENIKA

mr.sc. KRISTINA ČEHIL

ASOCIJATIVNE KARTE

- poticanje **kreativnosti, samospoznaje, komunikacije i osobnog razvoja**
- setovi ilustriranih ili apstraktnih **kartica**
- sadrže **slike, simbole, riječi** ili **fraze**
- primjena nema strogo definirana **pravila**
- cilj je potaknuti **slobodno asociranje**, otvaranje uma i izražavanje misli i emocija na način koji **nije ograničen** logikom ili racionalnim razmišljanjem
- asocijacije se istražuju kroz **razgovor** ili introspektivne tehnike

ARTRESOR
NAKLADA

Naziv artikla	Ukupno €
1001	19.91
COPE	27.37
ECCO	25.71
HABITAT	25.71
INUK	30.69
MORENA	29.86
MYTHOS	19.91
OH	41.48
PERSONA	29.86
PERSONITA	30.69
POWER of OH	22.40
RESILIO	36.50
SAGA	19.91

PRIMJENA

- **PSIHOTERAPIJA I SAVJETOVANJE** (ekspresija skrivenih osjećaja i misli, rad s traumom, pomoć u razumijevanju odnosa)
- **EDUKACIJA I GRUPNI RAD** (poticanje komunikacije, kreativno rješavanje problema, poučavanje i osnaživanje darovitih učenika)
- **OSOBNI RAZVOJ I INTROSPEKCIJA** (samopomoć, otkrivanje osobnih tema)
- **KREATIVNI PROCESI** (umjetničko stvaranje, pružanje inspiracije za nove projekte, razvijanje novih ideja)
- **TEAMBUILDING I RAZVOJ ORGANIZACIJSKIH ODNOSA** (povezivanje članova tima, poticanje povjerenja i razumijevanja, rješavanje konflikata)
- **MENTORSTVO** (razvijanje osobnih i profesionalnih ciljeva, samopouzdanje i unutarnji resursi)

KARTE I DAROVITOST

- Osiguravanje poticajnog ozračja
- Poticanje motivacije i interesa učenika
- Zadovoljavanje potreba

POTICAJNO OZRAČJE

- umjesto rutinskog i monotonog zadatka (prepisivanje teksta) zadati **zahtjevniji zadatak**
- pripremanje **dodatnih** zadataka / radnih listova
- Umjesto činjeničnih znanja, poticati **konceptualno mišljenje**
- zadavanje **kreativnih** zadataka
- korištenje različitih **igara** koje potiču rješavanje problema

ŠTO POTIČU?

logičko mišljenje

domišljatost

kritičko mišljenje

prostorno
snalaženje

povezivanje
sadržaja

upornost

suradnja

kreativnost i
inovativnost

RAZLIKOVNI I INDIVIDUALIZIRANI KURIKULUM

- izmjene **sadržaja** (apstraktniji, složeniji, povezaniji, suženiji)
- izmjene **aktivnosti** (pomak prema višim kognitivnim procesima i složenijim oblicima mišljenja)
- aktivno učenje, stjecanje znanja i vještina na višoj razini

OBOGAĆIVANJE SADRŽAJA

- prošireni sadržaji koji se rijetko obrađuju (uči se **šire**)
- dodatni ishodi više razine (uči se **dublje**)
- sadržaj učinimo **apstraktnijim**, **složenijim**, **suženijim**.

ISTRAŽIVAČ

„Izaberi 2 vladara u doba prosvjetiteljstva i kartu iz gornjeg skupa koja će ga predstavljati.

Izaberi po 4 karte iz donjeg skupa za svakog vladara i podijeli ih na:

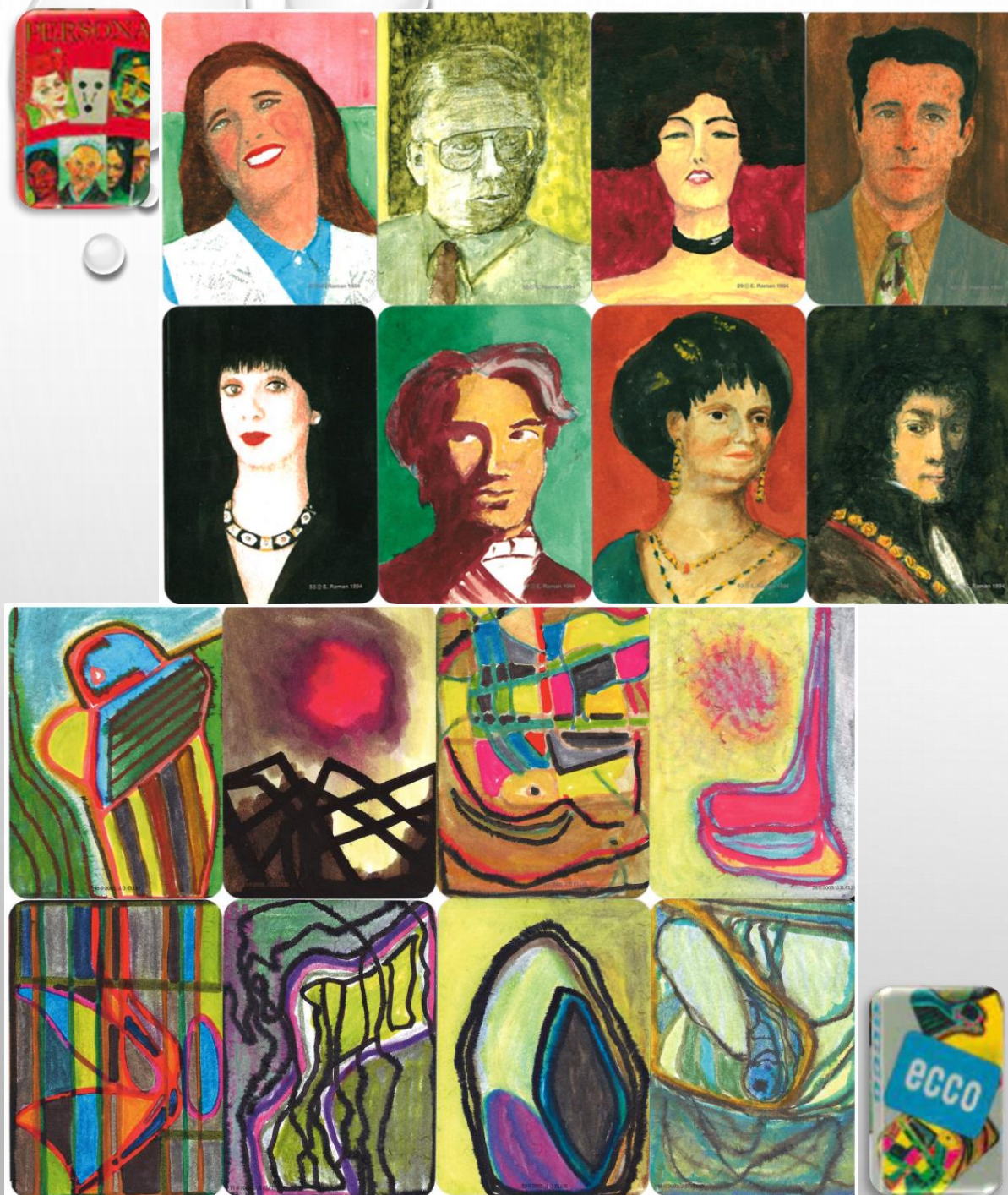
POZNATO O NJEMU/NJOJ

NEPOZNATO O NJEMU/NJOJ

Opiši što je poznato, a što nije?

Pokušaj otkriti nepoznato.

Usporedi vladare prema informacijama.”

EKIPA ZA OČEVID

„Vi ste istražitelji. Prikupljate tragove, dokaze i zatim ih koristite u rješavanju slučaja.

Istražujete kako je nastalo oštećenje kore (ispucalost) hrasta u školskom dvorištu.

Pronašli ste 4 traga. Mogli bi biti važni dokazi u otkrivanju uzoka oštećenja.

Koja 4 traga/dokaza imate?

Što ste utvrdili na temelju dokaza?”

APSTRAKTNOST

- fokus nije na specifičnim činjenicama, već na **konceptima i općim idejama**
- **generalizacije i povezivanje koncepata**
- uviđanje **nadređenih odnosa i postavljanje „teorija“**

SLOŽENOST

- **dodavanje** novih elemenata, varijabli, perspektiva, izvora
- sadržaj iz ishoda **uspoređuje** i stavlja u odnos s drugim sadržajem
- **kreativna razrada** postojećega sadržaja
- sagledavanje istoga problema **iz različitih kutova**

SUŽAVANJE

- dublje proučiti **uži** dio sadržaja

ZDRAVICA

„Na proslavi si Krležinog 70. rođendana.

Okupili su se uvaženi gosti, prijatelji i obitelj.

Zamoljen si da održiš zdravicu u kojoj ćeš spomenuti Krležino stvaralaštvo i izreći želje za budućnost.

Izaberi 8 karata. Neka te inspiriraju u pripremi govora.”

IGRA MOĆI	FASCINACIJA
IGRA MOĆI	FASCINACIJA
HVALISANJE	PRIJETNJA
HVALISANJE	PRIJETNJA

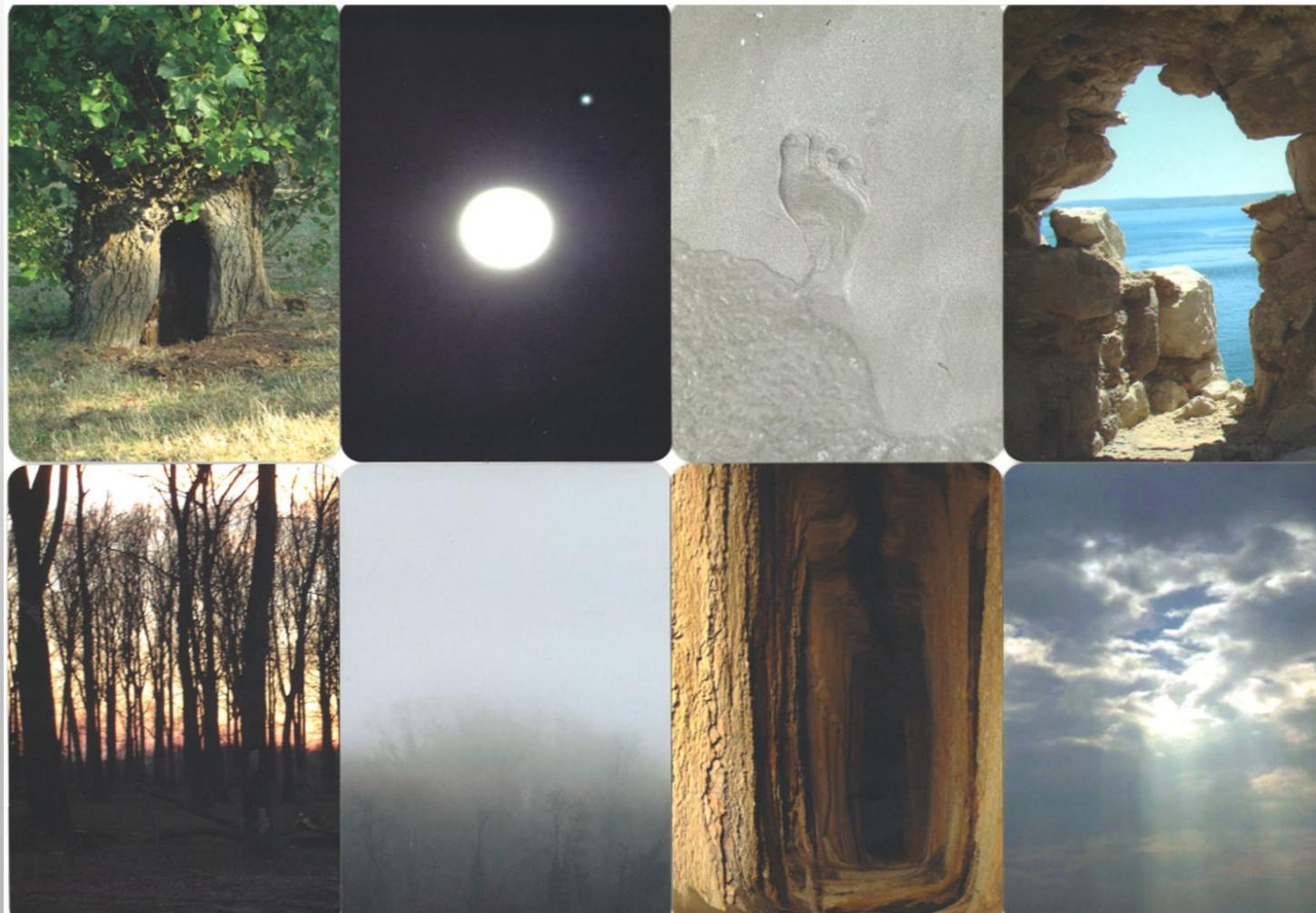
POZDRAVNI GOVOR

MUDAR MUDAR MUDAR	RIGIDAN RIGIDAN RIGIDAN
MUDAR KLONUO KLONUO	RIGIDAN ČVRST ČVRST
KLONUO STRUČNJAK STRUČNJAK	ČVRST SUPARNIK SUPARNIK
STRUČNJAK ŠEF ŠEF	SUPARNIK ŽRTVA ŽRTVA

TURISTIČKI VODIČ

„Osmisli ponudu za maturalac (trošak do 1000 EUR).

Izaberi kartice koje će prikazivati mjesta koja ćete obići i opiši rute i znamenitosti.

Kako bi mogla izgledati ponuda uz trošak do 500 EUR?

Usporedi ponude.”

IZMJENE AKTIVNOSTI

- prema **višim razinama kognitivnih procesa:**
 - samostalno postavljanje i rješavanje problema
 - kreativno, kritičko mišljenje
 - primjena znanstvenoga načina razmišljanja

RJEŠAVA PROBLEME

- Precizno **definiraj problem** i sve njegove elemente.
- Analiziraj i raščlani primjerenost i učinkovitost **različitih strategija** rješavanja problema radi pronalaženja najboljeg pristupa
- Primijeni i **testiraj** različite strategije te odaberi one koje će učinkovito dovesti do kvalitetnoga rješenja
- **Objasni** zašto su određena rješenja kvalitetnija/ primjerenija od drugih
- **Kritički analiziraj** proces rješavanja problema i uočimo mogućnosti korištenja novostečenih spoznaja i vještina u drugim situacijama

IZLAZ

„Kako možemo pristupiti rješavanju problema socijalne anksioznosti jedne učenice 1. razreda medicinske škole?

Izaberi 5 karata:

Predloži moguće korake rješavanja problem koristeći dobivene karte.

Izaberi nove karte i pristupi rješavanju problema na drugačiji način.”

BRODOLOM

„Krenuo si s Ferdinandom Magellanom i njegovih 5 brodova na plovidbu oko svijeta. Preplovili ste Atlantski ocean do Brazila. Dok ste slijedili obalu Južne Amerike izbila je pobuna na brodu i tvoj brod je doživio brodolom u kojem si preživio ti i još jedna osoba. Izvuci 6 karata i objasni koja je osoba s tobom preživjela.

Objasni kako ste uspjeli preživjeti.

Što ste još doživjeli na putu?

PRIMJENJUJE METODE KREATIVNOG MIŠLJENJA

- Ideje i moguća rješenja problema sagledaj „iz drugoga kuta” i **reorganiziraj** ih
- **Pronađi** nove i originalne **veze** među idejama, situacijama, problemima koji imaju učinkovit ishod.
- Kombiniraj ideje iz različitih područja te osmisli i isprobaj različite nove postupke i tehnike kako bi **stvorio nove ideje** ili se koristio postojećima na nov način.
- Osloni se na svoju **inspiraciju** (ideje, strategije, alati, tehnike,...).
- Budi otvoren prema novim idejama i različitim mogućnostima, **ustraj** u kreativnoj aktivnosti bez obzira na rizik, neizvjesnosti i nepoznanice.

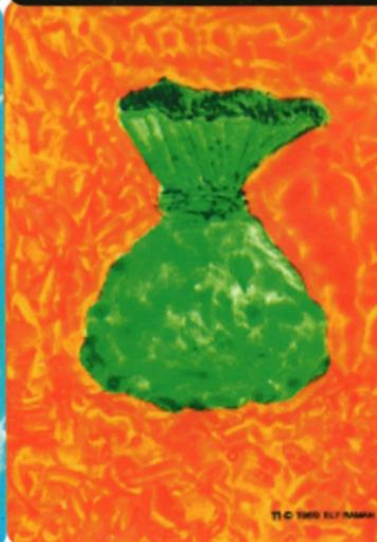
ŠTO JE ZAJEDNIČKO?

„Predmeti na slikama su
pronađeni u nalazištu
kod Carigrada.

Kojem bi razdoblju
mogli pripadati?

Izaberi dvije karte
naslijepo.

Navedi što više
zajedničkog izabranim
kartama.”

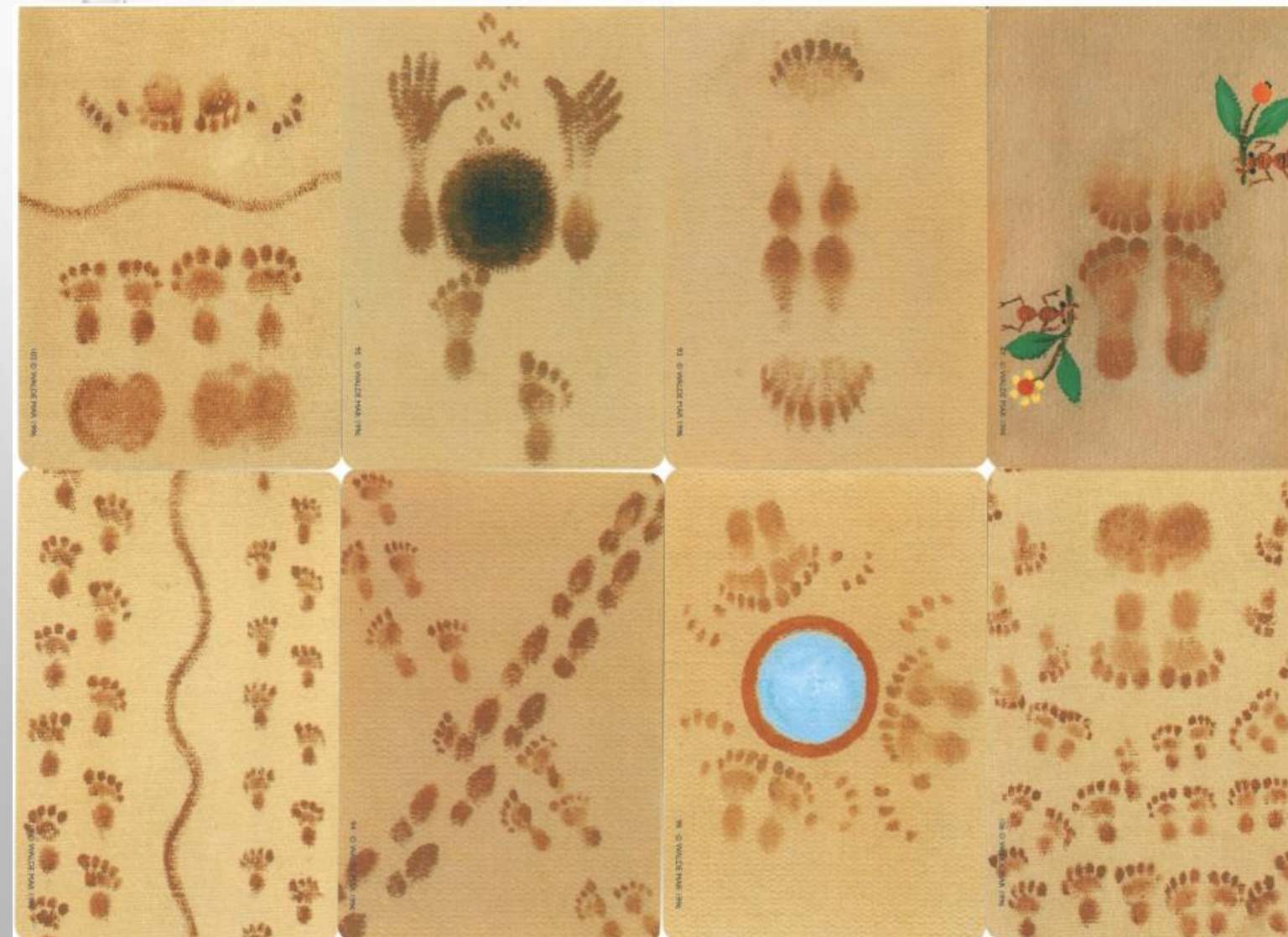

TAKTIKE

„Pozvan si da održiš
izlaganje na skupu mladih
povjesničara o
Napoleonovim taktikama
ratovanja.

U svoje izlaganje uvrsti i
„nove povijesne izvore”
prikazane na kartama koji
su pomogli u boljem
razumijevanju uspješnosti
Napoleonovog ratovanja.”

KRITIČKI MISLI

- analiziraj i **procijeni važnost i točnost informacija** o temi/problemu
- Uzmi u obzir različite argumente, **razmotri logičnost argumenata** na kojima se temelji ideja
- **Usporedi** različita mišljenja i perspektive o temi/problemu. Razmotri valjanosti argumenata u podlozi različitih pozicija.
- Definiraj **kriterije za vrednovanje** različitih pozicija uzimajući u obzir okružje i različite vrijednosne okvire.
- **Oblikuj vlastito mišljenje** o temi/problemu
- **Argumentiraj** svoje mišljenje
- Koristeći se argumentima, jasno iznesi **svoju poziciju** drugima i zastupaj je.
- Uoč **pristranosti u svom** mišljenju
- **Preispitaj i promijeni** vlastitu poziciju na temelju novih valjanih argumenata

NASLJEDSTVO

„Zamisli da si bliži rođak Ladislava Ružičke. Kad je preminuo naslijedio si velik dio njegovog bogatstva.

Izaberi 4 karte i ispričaj koju si imovinu pronašao, što si saznao o Ladislavu?

Kako je tvoj život izgledao nakon toga? Čime si se bavio? Što si isplanirao?

Što iz svega zaključuješ o svojim vrijednostima (što ti je najvažnije u životu)?”

PRIMJENJUJE ZNANSTVENI NAČIN RAZMIŠLJANJA

- odredi istraživački **problem**
- postavi istraživačka **pitanja**
- postavi **hipoteze** (pretpostavi ishod)
- opažaj, izmjeri, prikupi, obradi i uredi podatke
- vrednuj nalaze prikupljene mjerenjima
- zaključi o uzročno-posljedičnim vezama među pojavama
- stvori nove generalizacije na temelju nalaza istraživanja

ŠTO BI BILO KAD BI?

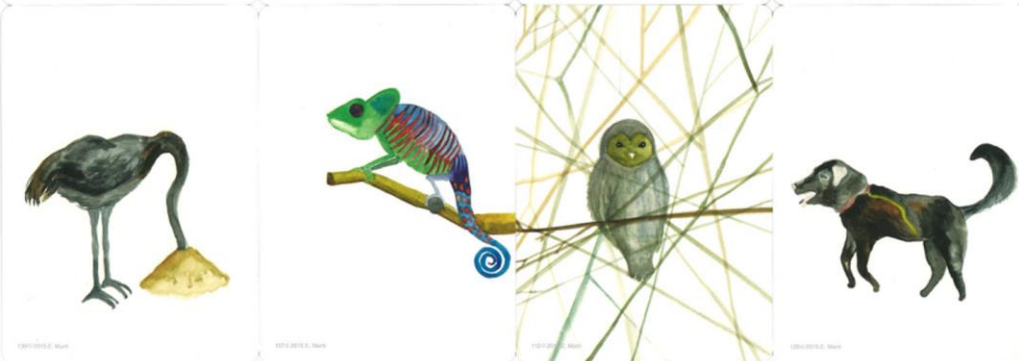

„Izaberi 2 karte naslijepo iz dva različita špila.

Postavi istraživačko pitanje

(Što bi bilo kad bi ptice mogle čuvati stražu?)”

Navedi: + / - / ?

SOCIJALNO OKRUŽENJE

- rad u **heterogenim** skupinama s kronološkim vršnjacima
- rad u **homogenim** skupinama vršnjaka sličnih sposobnosti i interesa
- rad u **paru**
- rad s **mentorom**
- **samostalni** rad:
 - osmišljava **korake** u svom učenju
 - osmišljava svoje **radne listiće** i zadatke
 - samostalno proučava različite **izvore informacija**
 - planira i realizira korake u **svom projektu**

SKUPINE

- uključivanje u **dodatnu** nastavu
- uključivanje u **izvannastavne** aktivnosti

- rad u **homogenim** skupinama:

- matematičko-logičke
- informatičke
- prirodoslovne
- kreativne

RADIONICE

- radionice za razvijanje **socijalnih vještina**

MATEMATIČKO-LOGIČKE RADIONICE

- rješava zadatke **više razine** koje nitko drugi nije riješio
- rješava zadatak drugačijim **postupkom**, prezentira rješenje na originalan način
- predstavlja naučeno **na drugačiji način** (poster, projekt, predavanje, prezentacija, igra)
- osmišljava **nove, originalne** zadatke i **materijale** za druge učenike
- osmišljava **vježbu ili predavanje** za druge učenike na osnovi samostalnog istraživanja dodatnih matematičkih sadržaja
- **mentorstvo** drugom učeniku

POMAGANJE
VRŠNJACIMA

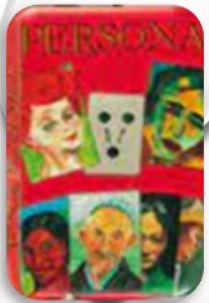
SKRIVENO BLAGO

Petar je Matiji sakrio iznenađenje u vrtu. Pokazao mu je gdje treba započeti potragu, a zatim mu je dao niz kartica s uputama.

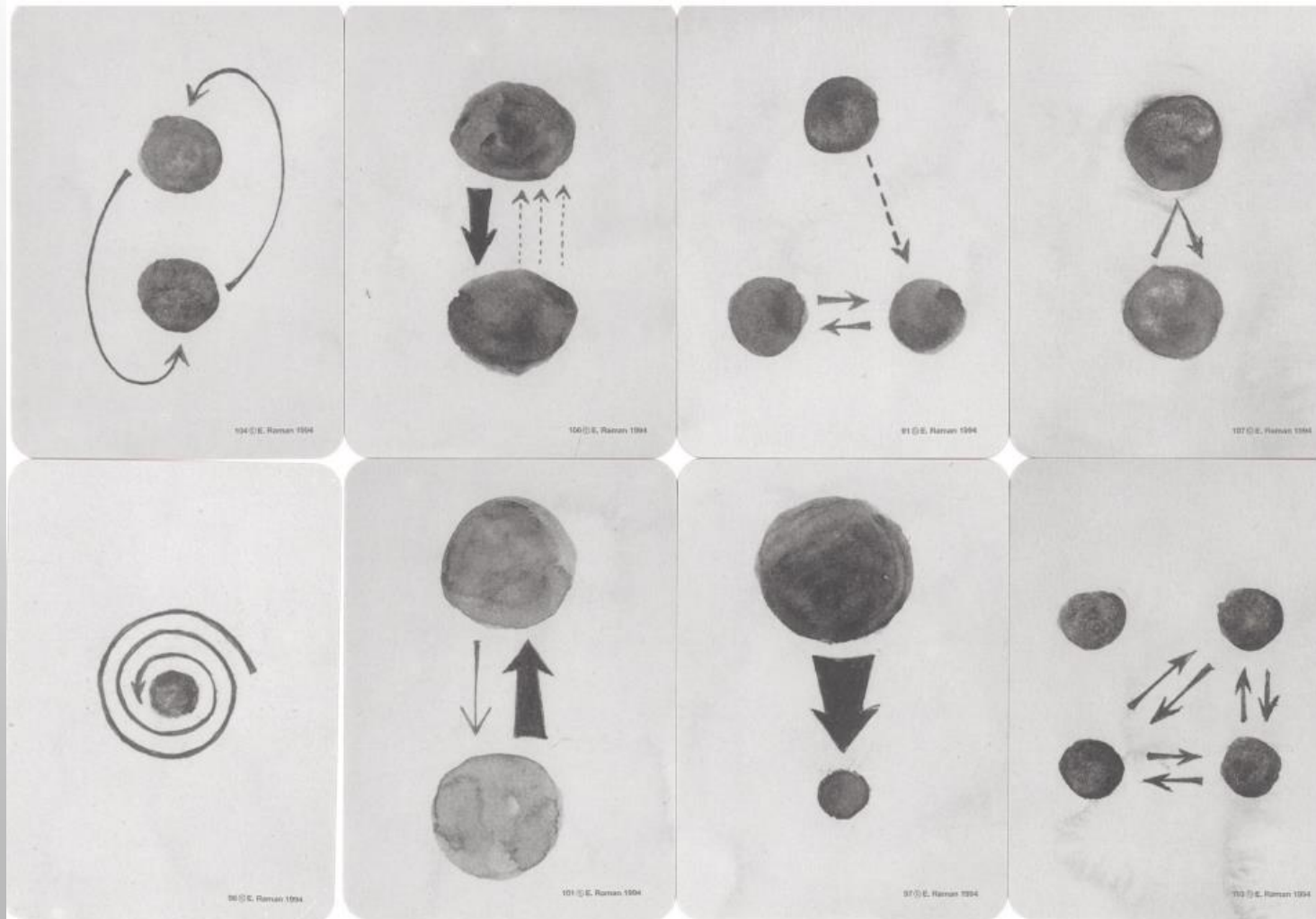
Matija je nakon nekog vremena shvatio da su neke kartice lažne jer mu ne daju nikakvu korisnu informaciju. Izbacio ih je i uspješno pronašao skriveni poklon.

Koje su kartice bile lažne? Gdje Matija treba potražiti skriveno iznenađenje?

SJEVERNO	SJEVERNO, 3 m	4 m	JUŽNO
ISTOČNO, 2.5 m	2 VELIKA KORAKA	DESNO	JUŽNO, 10 m
ISTOČNO	SJEVERNO, 2.3 m	JUŽNO, 1.7 m	ZAPADNO
JUŽNO, 3.3 m	LIJEVO	ZAPADNO, 3 m	7 m

SKRIVENO BLAGO

„Izaberi 4 karte i osmisli
nov zadatak sa skrivenim
iznenadjenjima.”

JEZIČNO-KOMUNIKACIJSKE RADIONICE

- drži govore na zadanu temu
- dramatizira tekstove i situacije
- stvara priče, pjesme, slikovnice, stripove i igrokaze
- izrađuje križaljke, kvizove, pitalice, zagonetke i rebuse
- smišlja igre riječima
- stvara nove, drugačije dijelove poznatih priča

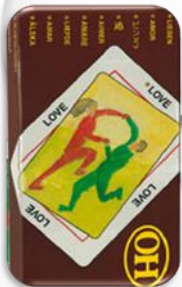
POZNATO NA NOV NAČIN

OBRADA LEKTIRE

- Odrediti trenutak u djelu kada treba zastati
- „Izaberi 3 karte i dovrši priču na drugačiji način inspiriran izabranim kartama.”

ALIAS

NEUGODNOST

NAPAD

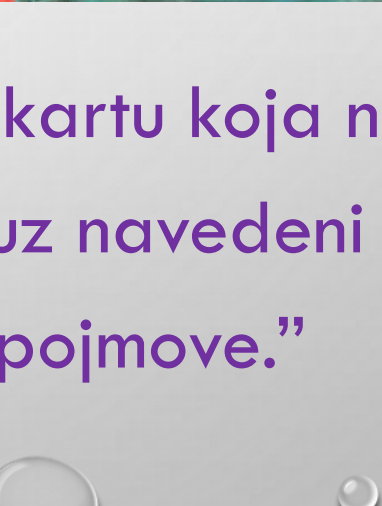
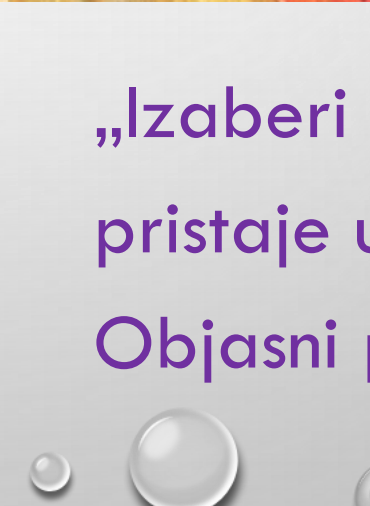
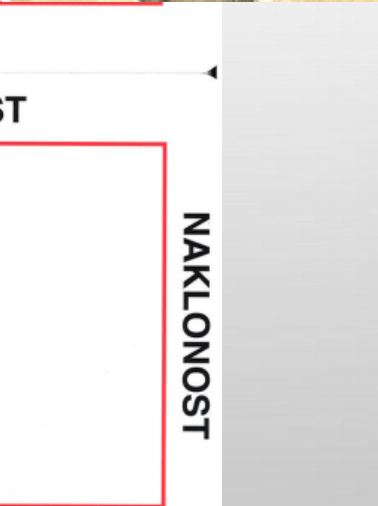

NEUGODNOST

NAPAD

NESVIĐANJE

NAKLONOST

„Izaberi kartu koja najbolje
pristaje uz navedeni pojam.
Objasni pojmove.”

ALIAS

STRUČNJAK

STRUČNJAK

STRUČNJAK

STRUČNJAK

ŠEF

ŠEF

ŠEF

ŠEF

SUPARNIK

SUPARNIK

ŽRTVA

ŽRTVA

ŽRTVA

MUDAR

KLONUO

KLONUO

KLONUO

MUDAR

KLONUO

RIGIDAN

RIGIDAN

ČVRST

ČVRST

RIGIDAN

ČVRST

RIGIDAN

ČVRST

PRIRODOSLOVNE RADIONICE

- stvara zbirke predmeta (herbarij, zbirka kukaca, minerala, plodova,...)
- samostalno izvodi pokuse
- smišlja izum / originalno rješenje problema
- smišlja igre, kvizove, križaljke vezane uz prirodoslovno područje

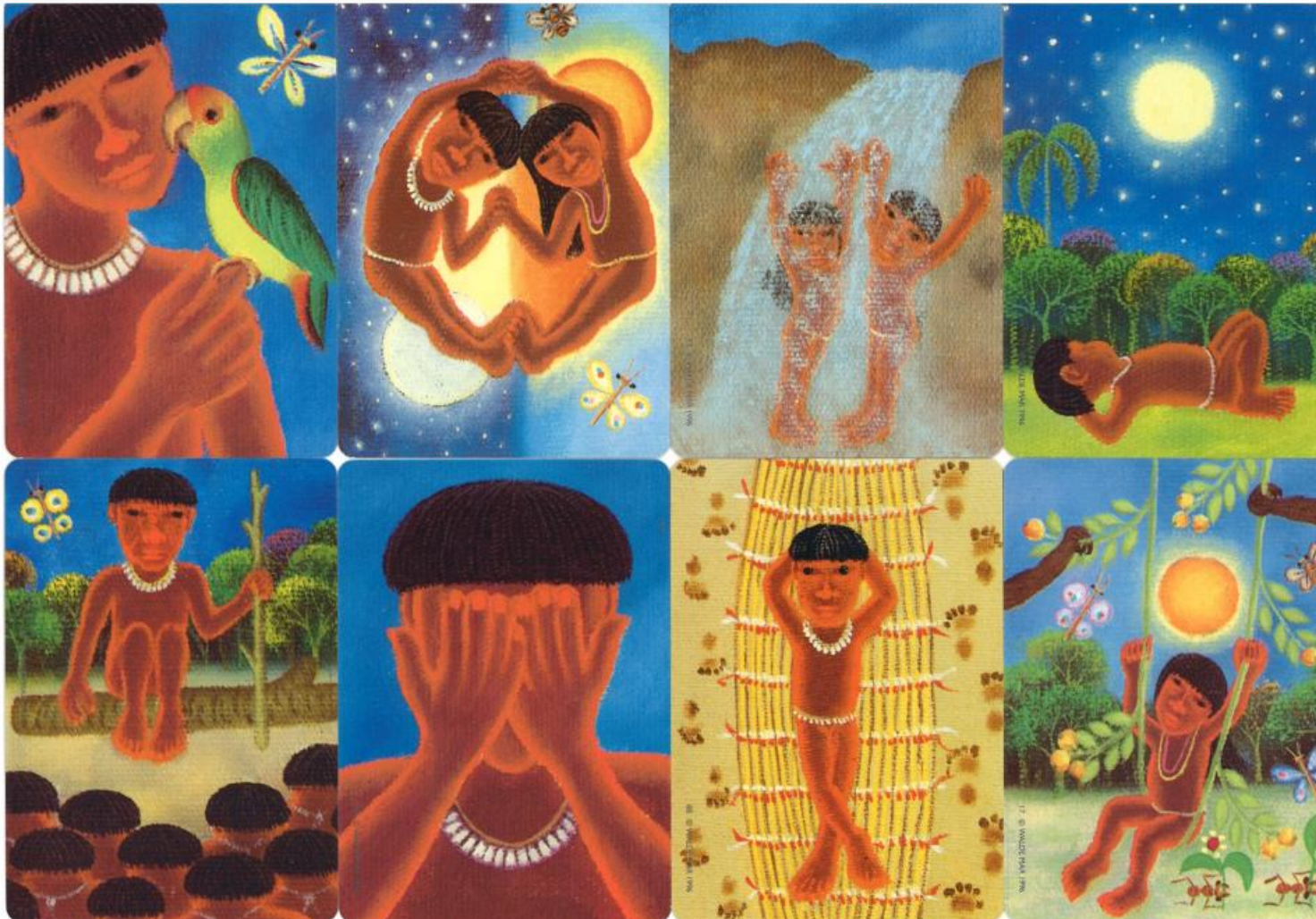
- Povezuje sadržaje:

- u pojedinim **domenama**
- u **predmetima**
- **među predmetima**

POVEZIVANJE

SUPER MOĆ

„Za svaku od navedenih 5 azijskih država odaberi jednu super moć.

Izaberi kartu za svaku moć, opiši super moć i objasni kako ju je država koristila.”

MOJ ROBOT

„Izradio si robota koji će pomoći planeti Zemlji.

Programiraj ga da obavlja različite zadatke.

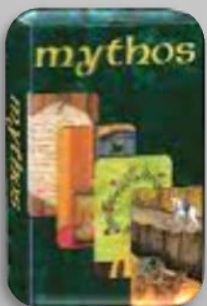
Izaberi 3 karte i pomoću njih objasni njegove funkcije.

Na koje sve načine bi tebi koristio?”

KREATIVNE RADIONICE

- Traži što više najraznovrsnijih rješenja razmatranog problema
- Fluentnost misaonih operacija – sposobnost nalaženja mnogih rješenja
- Fleksibilnost - sposobnost nalaženja različitih pristupa problemu
- Originalnost - sposobnost mišljenja na jedinstven i nov način, s ciljem stvaranja novih ideja

NEOBIČAN PREDMET

- Izabrati karte s različitim predmetima i staviti ih na stol licem prema gore.
- Učenici izaberu svaki jednu kartu.

„U ruci imaš neobičan predmet. Što je?
Kakav je? Čemu služi?

Razmisli na koje sve načine bi se još taj predmet mogao upotrijebiti.”

RADIONICE PODRŠKE

- podrška socijalnom i emocionalnom razvoju radi osiguravanja cjelovitog razvoja
- razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina
- razvoj pozitivne slike o sebi i osnaživanje samopoštovanja
- podrška integraciji među vršnjake unatoč različitostima
- stimulativna sredina radi zadovoljavanja potreba i sprečavanja pojave problema u ponašanju (npr. agresivnog, nametljivog)

VREĆA PROBLEMA

„Izaberi jednu kartu sa stola i definiraj problem na koji te podsjeća.”

VREĆA PROBLEMA

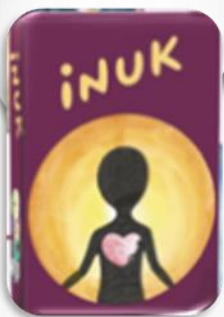

„Izaberi 3 nove karte koje bi predstavljanje moguće rješenje problema ili može pomoći u toj situaciji da se osoba osjeća bolje.

Koje je najbolje rješenje u kojoj situaciji?

Jesi li bio u sličnoj situaciji?

Što je pomoglo?”

METAMORFOZA

„Izaberi kartu koja te podsjeća na promjenu koja ti se dogodila u posljednje 2 godine.

U čemu si se promijenio?

Jesi li time zadovoljan?

Bi li se još u nečemu trebao mijenjati?”

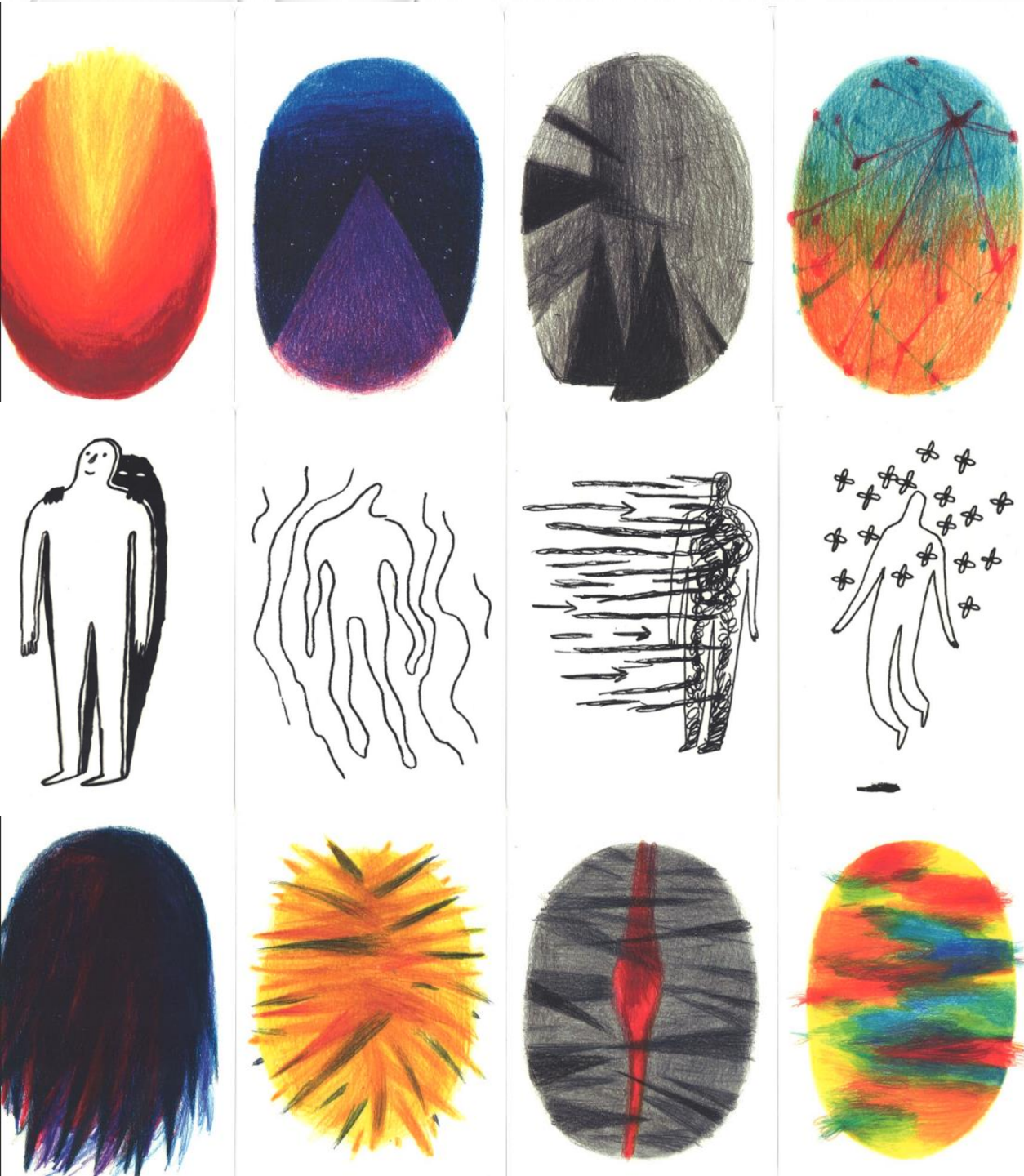
RASPOLOŽENJE

„Zamisli da karte slikovito prikazuju tvoja raspoloženja.

Izaberi kartu. Opiši raspoloženje koje uočavaš na slici.

Navedi neke aspekte života koji su mogli dovesti do tog raspoloženja.”

KAKO SE OSJEĆAŠ?

- Kod kuće
- U razredu
- Za vrijeme testa
- S prijateljima

VRLINE

„Izaberi karte koje prikazuju Aristotelove najveće vrline.

Izaberi kartu koja prikazuje tvoju najveću vrlinu. Opiši situaciju u kojoj drugi mogu primijetiti tu vrlinu.”

ODVAŽNOST

MUDROST

STRPLJIVOST

PRAVEDNOST

UMJERENOST

ODGOVORNOST

ISKRENOST

LJUBAZNOST

MARLJIVOST

RAZBORITOST

HUMANOST

VELIKODUŠNOST

HVALA NA PAŽNJI!

kristina.cehil@skole.hr

OŠ Pavleka Miškine

Zagreb